



ПРАКТИЧНА РОБОТА 2

Визначення географічних координат крайніх точок та протяжності материка Африка з півночі на південь та із заходу на схід

МЕТА: продовжити розвиток умінь та навичок:

- визначати географічні координати об'єктів на прикладі крайніх точок материка Африки;
- визначати відстані за допомогою масштабу та градусної сітки карти;
- працювати з контурними картами, тематичними картами шкільного географічного атласу та додатковими джерелами географічних знань.

ОБЛАДНАННЯ: шкільний навчальний географічний атлас, фізична карта Африки, глобус, шкільний підручник, фізична контурна карта Африки, простий та кольорові олівці.

СЛОВНИК **Географічна широта** — кут між площиною екватора і прямовисною лінією, що проходить через точку (на паралелі) спостереження (відстань від екватора до будь-якої точки на земній поверхні). Усі точки, розташовані на одній паралелі, мають однакову географічну широту. На глобусі паралелі підписують на нульовому і 180° меридіанах, на картах — на бічних рамках.

Географічна довгота — двогранний кут між площиною початкового (нульового, Гринвіцького) меридіана і площиною меридіана, що проходить через точку спостереження. На глобусі меридіани підписують уздовж екватора, на картах — унизу та (або) вгорі на бічній рамці.

Мис, ріг — частина суходолу, утворена як корінними породами, так і наносами, що врізається в море, озеро, річку.



Як визначити географічні координати на глобусі та карті

Географічні координати	
Широта	Довгота
Визначається за допомогою паралелей — ліній, що проведені на карті паралельно екватору	Визначається за допомогою меридіанів — ліній, що з'єднують на карті Південний та Північний полюси Землі

Географічні координати	
Широта	Довгота
Початком відліку є екватор	Початком відліку є нульовий (Гринвіцький) меридіан
Буває північна (на північ від екватора; записуємо так: пн. ш.) та південна (на південь від екватора; записуємо так: пд. ш.)	Буває західна (на захід від Гринвіча; записуємо так: з. д.) і східна (на схід від Гринвіча; записуємо так: сх. д.)
Одиниці вимірювання — градуси: від 0 до 90°	Одиниці вимірювання — градус: від 0 до 180°
1° паралелі має різну протяжність у кілометрах	1° меридіана має однакову протяжність, приблизно 111,2 км

Хід виконання практичної роботи

- 1 Поясніть (усно) хід роботи під час визначення географічної широти та довготи точки на карті або глобусі.
- 2 Знайдіть на фізичній карті Африки крайні точки материка та підпишіть їхні назви на контурній карті (с. 12). Впишіть ці назви в таблицю та визначте їх географічні координати.

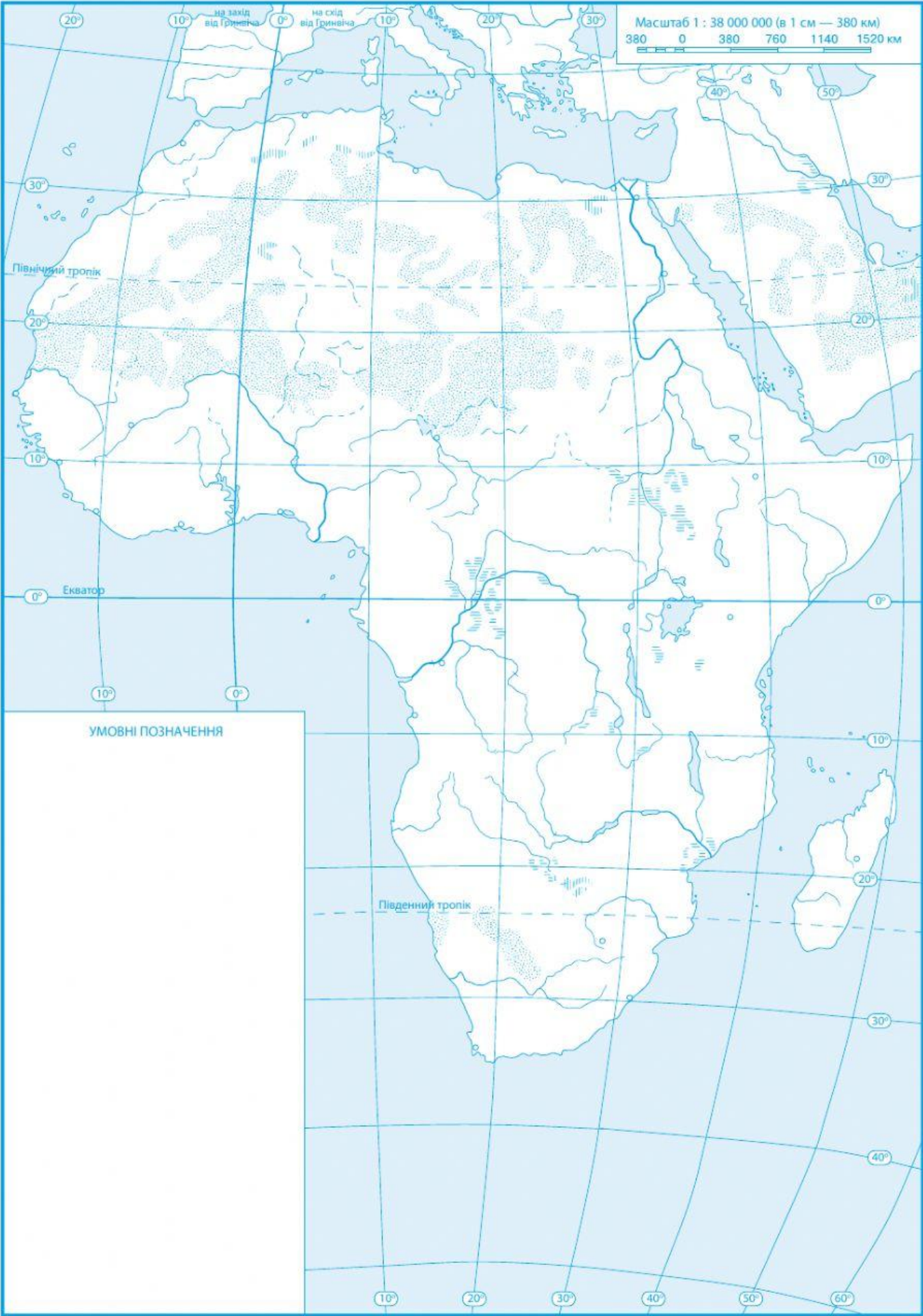


Назва крайньої точки		Координати крайньої точки	
		Географічна широта	Географічна довгота
Північна	Мис _____	_____	_____
Південна	Мис _____	_____	_____
Західна	Мис _____	_____	_____
Східна	Мис _____	_____	_____

- 3 На контурній карті (с. 12) з'єднайте крайні північну та південну, західну та східну точки Африки. За даними таблиці розрахуйте протяжність Африки в напрямку з півночі на південь та із заходу на схід у градусах та кілометрах. Запишіть отримані дані в таблицю та над відповідними лініями на контурній карті.

Відстань між крайніми точками материка Африка			
	У градусах	У кілометрах за допомогою градусної сітки	У кілометрах за допомогою масштабу карти
Із півночі на південь (довжина дуги 1° меридіана ≈ 111,2 км)	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____

АФРИКА. ФІЗИЧНА КАРТА



Відстань між крайніми точками материка Африка			
	У градусах	У кілометрах за допомогою градусної сітки	У кілометрах за допомогою масштабу карти
Із заходу на схід (довжина дуги 1° паралелі 13° пн. ш. $\approx$ $\approx 108,5$ км)			

- 4** За допомогою масштабу фізичної карти Африки шкільного географічного атласу визначте відстань між наведеними крайніми точками в кілометрах. Запишіть отримані дані в таблицю (завдання 3) та під відповідними лініями на контурній карті (с. 12).
- 5** Порівняйте отримані під час розрахунків дані про протяжність Африки з півночі на південь та із заходу на схід у кілометрах, отримані за допомогою градусної сітки та масштабу карти. Зробіть висновки про похибки під час розрахунків та причини їх наявності.



- 6** Поясніть значення математичного способу для проведення географічних досліджень.
